

Státní okresní archiv Karlovy Vary

Jednota, lidové spotřební družstvo Toužim

1953–1960

Inventář

EL NAD č.: 2039

AP č.: 412

Simona Pelcová, Petra Sofronová

Karlovy Vary 2019

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	4
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	10
III. Archivní charakteristika archivního fondu	10
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	12
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	13
Seznam použitých pramenů a literatury	14

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	15
Příloha č. 2: Počet členů představenstva a revizní komise družstva	16
Příloha č. 3: Funkcionáři družstva	17

Inventární seznam

1. Vedení a správa	19
1.1 Právní vývoj a organizační systém	19
1.2 Operativní řízení	19
1.3 Kontrola	20
1.4 Spisová služba a archivnictví	20
2. Majetek a investice	20
2.1 Hmotný a nehmotný majetek	20
2.2 Investice do výrobně-technické základny	21
2.3 Dokumentace staveb	21
3. Personální agenda	21
4. Komplexní plánování a vykazování	21
4.1 Komplexní plánování	21
4.2 Výkazy	21
5. Obchodní agenda	22

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Původcem archiválií archivního fondu Jednota, lidové spotřební družstvo Toužim, zpřístupněných touto archivní pomůckou, je:

Jednota, lidové spotřební družstvo Toužim, 1. 3. 1953 – 30. 6. 1960.

Na základě znárodnění potravinářských podniků a omezení živnostenského a jiného podnikání¹ docházelo ve 2. polovině 50. let 20. století v tehdejší Československu k vytváření spotřebních družstev. Drobní živnostníci byli sdružováni do malých spotřebních družstev (spotřební a výrobní družstva Jednota, družstva SELPA, Osvobození apod.). Vrcholnou organizací družstevnictví byla Ústřední rada družstev, zřízená zákonem č. 187/1948 Sb.,² povinně sdružující družstva.

Družstevnictví bylo reorganizováno na základě zákona č. 53/1954 Sb.³ Družstva se přeměnila na lidová družstva, která byla výkonnými orgány pro plnění státem ukládaných úkolů. Družstevní vlastnictví nebylo respektováno, družstva byla zbavována podnikatelské iniciativy. K částečným změnám ve výše uvedeném zákoně došlo na základě zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 20/1956. Sb.⁴

Družstva byla podle zákona č. 53/1954 Sb. sdružována do okresních svazů, ty pak do krajských svazů. Nejvyšším orgánem byl Ústřední svaz spotřebních družstev v Praze (dále jen ÚSSD), který společně s jinými nejvyššími družstevními svazy sdružovala Ústřední rada družstev. Na území tehdejšího Karlovarského kraje vznikl Krajský svaz spotřebních družstev v Karlových Varech (dále jen KSSD Karlovy Vary),⁵ v okrese Toužim Okresní svaz spotřebních družstev v Toužimi (dále jen OSSD Toužim). Nadřízené orgány řídily činnost družstva, veškeré změny s nimi musely být projednány a schváleny. Okresní svazy byly v roce 1956 zrušeny, nadřízenými orgány zůstaly KSSD Karlovy Vary a ÚSSD.

Po osvobození Československa v roce 1945 bylo v tehdejší okrese Karlovy Vary založeno družstvo Osvobození, konsumní a výrobní družstvo, zapsané společenstvo s ručením obmezeným (dále jen družstvo Osvobození Karlovy Vary).⁶ V roce 1954 bylo zrušeno a včleněno do nově vzniklého OSSD Karlovy Vary. Část jeho majetku byla převedena do družstev Jednota v okresech Karlovy Vary a Toužim.

V rámci reorganizace družstevnictví v roce 1953 bylo v okrese Toužim založeno nové družstvo Jednota, okresní spotřební a výrobní družstvo, zapsané společenstvo s ručením obmezeným, Toužim. Zakládajícím dokumentem byla společenstevní smlouva ze dne 1. 3. 1953, na jejímž základě družstvo vzniklo a zahájilo svou činnost. Ustavující valná hromada se konala téhož dne. Na ní byly přijaty a schváleny stanovy, které byly základním

---

¹ Zákon č. 256/1946 Sb., o dočasných omezeních v živnostenském a jiném výtěžném podnikání. Zákon č. 115/1948 Sb., o znárodnění dalších průmyslových a jiných výrobních podniků a závodů v oboru potravinářském a o úpravě některých poměrů znárodněných a národních podniků tohoto oboru. Vyhláška ministryně výživy č. 117/1948 Sb., o úplném znění dekretu presidenta republiky o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského. Zákon č. 108/1950 Sb., kterým se mění a doplňují předpisy o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského. Vyhláška ministryně výživy č. 109/1950 Sb., o úplném znění dekretu presidenta republiky o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského.

² Zákon č. 187/1948 Sb., o Ústřední radě družstev.

³ Zákon č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a o družstevních organizacích.

⁴ Zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 20/1956 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a o družstevních organizacích.

⁵ V roce 1957 sídlo v Karlových Varech, tř. Čs. armády 42.

⁶ Ústřední kanceláře měly sídlo v Karlových Varech, Stalinovo nám. 7 (dříve nám. Maršála Stalina 7), sklady a řeznicko-uzenářská výroba byly umístěny v Rybářích, Hřbitovní 7 (od 20. 3. 1948 se staly Rybáře místní částí města Karlovy Vary).

dokumentem družstva. Jeho sídlo bylo v Toužimi, Andělská 287 (dnešní Družstevní ulice).⁷ Do družstevního rejstříku Lidového soudu Karlovy Vary do oddílu Do 24 bylo zapsáno na základě společenstevní smlouvy ze dne 1. 3. 1953. Datum tohoto zápisu do družstevního rejstříku nebylo možné z dochovaných archiválií zjistit.⁸ Družstvo také jako svůj název uvádělo Jednota, okresní lidové spotřební družstvo v Toužimi (dále jen Jednota nebo družstvo).

Na družstvo byla v rámci likvidace družstva Osvobození Karlovy Vary převedena část jeho majetku výměrem Krajského národního výboru Karlovy Vary čj. X/1-502-1953/11 ze dne 23. 11. 1953. S platností od 1. 4. 1953 převzalo nemovitý a movitý majetek likvidovaného družstva Osvobození v územním obvodu okresu Toužim.

Dne 1. 3. 1953 byly valnou hromadou zvoleny orgány družstva, předsedu a členy představenstva a revizní komise. Volební období bylo na 1 rok. Předsedou byl zvolen Oldřich Plaček.⁹

Nové toužimské družstvo bylo lidovým družstvem podle ustanovení zákona č. 53/1954 Sb. a § 157 Ústavy Československé republiky.¹⁰ Jednalo se o socialistickou právnickou osobu vzniklou dobrovolným sdružením pracujících, zapsanou v podnikovém rejstříku. Řídilo se zásadami socialistického hospodářství. Práva, povinnosti, činnost a hospodaření určovaly stanovy. Jeho hlavním úkolem bylo zajištění zásobování obyvatelstva převážně na venkově. Svou činnost postupně rozšiřovalo o poskytování služeb např. v oblasti veřejného stravování a cestovního ruchu. Nadřazenými svazy byly KSSD Karlovy Vary a v letech 1953–1956 OSSD Toužim.

Svou činnost družstvo zajišťovalo od svého vzniku do 10. 4. 1960 na území tehdejšího okresu Toužim v Karlovarském kraji¹¹ a od 11. 4. 1960 v důsledku nového územního uspořádání státu do ukončení své činnosti 30. 6. 1960 pak v novém Západočeském kraji a v okrese Karlovy Vary.¹²

Zápisy z jednání nejvyššího orgánu (valné hromady, později shromáždění delegátů) z let 1953–1956 se nechovaly. Z dochovaných archiválií lze doložit některé funkcionáře

---

⁷ ŠIMON, Václav – POPLŠTEN, Karel. 40 let od založení spotřebního družstva Jednota v Toužimi. *Jednota SD v Toužimi: družstevní informační zpravodaj pro zaměstnance a funkcionáře*, ročník 1993, č. 3, s. 1–2. Sídlo bylo postupně rozšířeno o další budovy v Toužimi na náměstí vedle tehdejšího Motorestu a na roku náměstí nad bývalým bufetem. Adresa sídla je uvedena také na archiváliích v záhlaví úředních dopisů a v podacím razítku.

⁸ Státní okresní archiv Karlovy Vary, archivní fond *Jednota, lidové spotřební družstvo Toužim* (dále jen *Jednota LSD Toužim*), kar 1, inv. č. 1 – *Zápisy družstva do podnikového rejstříku (včetně návrhů) 1957*, zde úřední potvrzení Lidového soudu Karlovy Vary ze dne 27. 11. 1957, které uvádí datum společenstevní smlouvy a ustavující valné hromady 1. 3. 1953.

⁹ ŠIMON, Václav – POPLŠTEN, Karel. 40 let od založení spotřebního družstva Jednota v Toužimi. *Jednota SD v Toužimi: družstevní informační zpravodaj pro zaměstnance a funkcionáře*, ročník 1993, č. 3, s. 2.

¹⁰ Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky.

¹¹ Karlovarský kraj vznikl na základě zákona č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, s účinností dnem vyhlášení uvedeného zákona 24. 12. 1948. Vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, vydaným dle § 4 odst. 1 zákona č. 280/1948 Sb., byly od 1. 2. 1949 stanoveny obvody okresů a jejich hranice byly upraveny podle hranic krajů – v Karlovarském kraji okresy Aš, Cheb, Jáchymov, Kadaň, Karlovy Vary, Kraslice, Mariánské Lázně, Podbořany, Sokolov, Toužim. Okres Toužim vznikl sloučením bývalých okresů Teplá a Žlutice. Vládním nařízením č. 54/1951 Sb., o územních změnách v Karlovarském kraji, který nabyl účinnosti dnem vyhlášení 21. 7. 1951, byl zrušen okres Jáchymov.

¹² Po vyhlášení zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, zanikl Karlovarský kraj k 10. 4. 1960 a od 11. 4. 1960 byl vytvořen nový Západočeský kraj se sídlem v Plzni a opět okres Karlovy Vary, který vznikl sloučením zrušeného okresu Toužim s bývalým okresem Ostrov. Okres Ostrov vznikl s účinností od 1. 1. 1958 na základě vládního nařízení č. 77/1957 Sb., o změně sídla okresního národního výboru v Karlových Varech. Tímto právním předpisem vláda Československé republiky nařizovala podle § 4 odst. 2 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, přenesení sídla okresního národního výboru dosavadního okresu Karlovy Vary do města Ostrov a změnu názvu okresu Karlovy Vary na okres Ostrov. Tím došlo ke změně názvu sídla u všech institucí s okresní působností.

družstva z tohoto období. Dne 13. 6. 1955 předal svou funkci předseda F. Kalina¹³ novému předsedovi Ferdinandovi Mourkovi. Ten pak zase předal funkci dne 10. 8. 1956 Jaroslavu Kolářovi, který byl předtím od 1. 8. 1955 místopředsedou¹⁴ a dne 3. 8. 1956 byl dočasně jmenován úřadujícím místopředsedou. Dne 15. 12. 1956 nastoupil do funkce předsedy Oldřich Růžek.¹⁵ Ze zápisů ze schůzí představenstva z let 1955–1956 lze doložit 7 členů představenstva.¹⁶ Po odvolání předsedy Ferdinanda Mourka z funkce se ve 2. polovině roku 1956 neuskutečnilo 7 naplánovaných jednání představenstva.¹⁷

Na shromáždění delegátů dne 30. 3. 1957 byla schválena změna názvu družstva na Jednotu, lidové spotřební družstvo v Toužimi, což bylo zapsáno v podnikovém rejstříku. Na uvedeném shromáždění delegáti dále schválili nové stanovy a zvolili nové představenstvo, členy výboru schůze delegátů a revizní komise. Předsedou představenstva se stal Oldřich Růžek, představenstvo mělo 9 členů a revizní komise 7 členů. Funkční období orgánů zůstalo beze změn na 1 rok.

Na shromáždění delegátů dne 29. 3. 1958 byly mj. provedeny doplňovací volby do představenstva a revizní komise a volba 30 členů a 5 náhradníků schůze delegátů (uváděno také jako výbor delegátů, výbor schůze delegátů). Funkce předsedy a místopředsedy, počet členů představenstva a revizní komise zůstaly beze změn.

Na dalším shromáždění delegátů dne 4. 4. 1959 bylo zvoleno 11 členů představenstva, 30 členů a 4 náhradníci výboru schůze delegátů a 7 členů revizní komise. Předsedou zůstal Oldřich Růžek, novým místopředsedou byl zvolen Ladislav Miškovský.

V důsledku nového územního uspořádání československého státu v roce 1960 došlo k další reorganizaci spotřebních družstev. Tyto změny se promítly jak do jednotlivých Jednot, lidových spotřebních družstev v Ostrově¹⁸ a v Toužimi s okresní působností, tak do jejich nadřazených orgánů, KSSD přesídlil do Plzně.

Protože v novém reorganizovaném okrese Karlovy Vary v rámci obvodu a sídla Okresního národního výboru Karlovy Vary mohlo být pouze jedno lidové spotřební družstvo s okresní působností, měla jím být Jednota, lidové spotřební družstvo Ostrov nad Ohří a jejím sídlem se měly stát Karlovy Vary. K provedení těchto změn bylo dne 29. 4. 1960 vydáno usnesení představenstva ÚSSD č. 56.¹⁹ Jednota, lidové spotřební družstvo v Toužimi měla být

¹³ Křestní jméno není v archiváliích uvedeno.

¹⁴ *Jednota LSD Toužim*, kar 3, inv. č. 26 – *Zápisy o předání funkce předsedy družstva 1955–1956*.

¹⁵ *Jednota LSD Toužim*, kar 1, inv. č. 4 – *Zápisy ze shromáždění delegátů 30. 3. 1957, 29. 3. 1958, 4. 4. 1959, 14. 5. 1960*, zde v materiálech k zápisu ze shromáždění delegátů 30. 3. 1957 je v referátu Jaroslava Koláře uvedeno dočasné jmenování Jaroslava Koláře úřadujícím místopředsedou a nástup předsedy Oldřicha Růžka do funkce.

¹⁶ *Jednota LSD Toužim*, kar 1, inv. č. 7 – *Zápisy z jednání představenstva 15. 9. 1955, 19. 10. 1955, 11. 1. 1956 – 13. 12. 1956, 10. 1. 1957 – 18. 12. 1957*, zde zápisy z jednání představenstva 15. 9. 1955 a 19. 10. 1955. *Jednota LSD Toužim*, kar 1, inv. č. 7 – *Zápisy z jednání představenstva 15. 9. 1955, 19. 10. 1955, 11. 1. 1956 – 13. 12. 1956, 10. 1. 1957 – 18. 12. 1957*, zde zápisy z jednání představenstva 11. 1. 1956 – 13. 12. 1956.

¹⁷ *Jednota LSD Toužim*, kar 1, inv. č. 4 – *Zápisy ze shromáždění delegátů 30. 3. 1957, 29. 3. 1958, 4. 4. 1959, 14. 5. 1960*, zde v materiálech k zápisu ze shromáždění delegátů 30. 3. 1957 je referát Jaroslava Koláře.

¹⁸ Po přejmenování okresu Karlovy Vary na okres Ostrov s účinností od 1. 1. 1958 na základě vládního nařízení č. 77/1957 Sb. byla také Jednota, lidové spotřební družstvo v Karlových Varech od 5. 4. 1959 přejmenována na Jednotu, lidové spotřební družstvo Ostrov nad Ohří. Působila od 25. 11. 1956 do 31. 12. 1957 na území okresu Karlovy Vary v Karlovarském kraji, od 1. 1. 1958 do 10. 4. 1960 na území okresu Ostrov v Karlovarském kraji, od 11. 4. 1960 do 30. 6. 1960 na části území nového okresu Karlovy Vary v Západočeském kraji. PELCOVÁ, Simona – SOFRONOVÁ, Petra. *COOP – Jednota Toužim. Období 1956–1992 do transformace družstva 24. 10. 1992 : dílčí inventář* [tiskem nepublikovaná archivní pomůcka č. 410]. Karlovy Vary : Státní okresní archiv Karlovy Vary, 2019, s. 6.

¹⁹ Státní okresní archiv Karlovy Vary, archivní fond *COOP – Jednota Toužim*, dílčí inventář (dále jen *COOP – Jednota Toužim, DI*), ukn 1, inv. č. 10 – *Kniha zápisů ze shromáždění delegátů 19. 6. 1960, ze shromáždění delegátů 9. 11. 1964, z konference delegátů 19. 9. 1966 a výpis z podnikového rejstříku ze dne*

zrušena a sloučena s Jednotou, lidovým spotřebním družstvem, Ostrov nad Ohří do nového družstva pod názvem Jednota, lidové spotřební družstvo Karlovy Vary s účinností od 1. 7. 1960. Změna byla odsouhlasena shromážděním delegátů ostrovské Jednoty dne 15. 5. 1960, kdežto na shromáždění delegátů toužimské Jednoty dne 14. 5. 1960 nebylo přijato souhlasné usnesení se zrušením toužimského družstva sloučením s ostrovským družstvem a se sídlem nového družstva v Karlových Varech. Proto o sloučení musel rozhodnout podle § 36 odst. 2 zákona č. 53/1954 Sb. svým usnesením ÚSSD, jehož představenstvo na schůzi dne 10. 6. 1960 jednomyslně odsouhlasilo zrušení toužimské Jednoty sloučením s ostrovskou Jednotou, a dále pak název nově vzniklého družstva Jednota, lidové spotřební družstvo Karlovy Vary a jeho nové sídlo v Toužimi s účinností od 1. 7. 1960. Představenstva obou slučovaných družstev a KSSD v Karlových Varech se pak ke sloučení vyjádřila kladně. Funkční období shromáždění delegátů, představenstev a revizních komisí obou slučovaných Jednot bylo prodlouženo do 30. 6. 1960.

Ze shromáždění delegátů toužimské Jednoty ze dne 14. 5. 1960 se dochovala pouze pozvánka.²⁰ Materiály z tohoto shromáždění delegátů a korespondence ke sloučení Jednot jsou součástí zápisu ze shromáždění delegátů ostrovské Jednoty ze dne 19. 6. 1960.²¹

Na shromáždění delegátů ostrovské Jednoty dne 19. 6. 1960 byla odsouhlasena změna stanov a nový název družstva po sloučení a zvoleny nové orgány družstva. K 1. 7. 1960 přešly veškeré závazky a práva zrušené toužimské Jednoty na ostrovskou Jednotu, která byla k tomuto datu přejmenována na Jednotu Karlovy Vary, lidové spotřební družstvo se sídlem v Toužimi. Převážná část provozoven zrušené toužimské Jednoty byla začleněna do sloučeného družstva a část jeho provozoven byla převedena do Jednoty, lidového spotřebního družstva v Plasích podle začlenění některých obcí do nově vytvořeného okresu Plzeň-sever.

Od 1. 7. 1960 po sloučení zahájila reorganizovaná Jednota Karlovy Vary, lidové spotřební družstvo se sídlem v Toužimi svou činnost a jejím sídlem se stalo původní sídlo zrušené toužimské Jednoty v Andělské 287, Toužim.²²

Jednota, lidové spotřební družstvo v Toužimi své působení ukončila k 30. 6. 1960, což bylo zaznamenáno zápisem v podnikovém rejstříku dne 22. 7. 1960.²³

---

9. 2. 1968, zde v materiálech ke shromáždění delegátů dne 19. 6. 1960 výtisk usnesení č. 56 ÚSSD ze dne 29. 4. 1960 (vyšlo ve Sbírce usnesení, směrníc a pokynů ÚSSD, částka 9/1960).

²⁰ *Jednota LSD Toužim*, kar 1, inv. č. 4 – *Zápisy ze shromáždění delegátů 30. 3. 1957, 29. 3. 1958, 4. 4. 1959, 14. 5. 1960*, zde pozvánka na shromáždění delegátů 14. 5. 1960.

²¹ *COOP – Jednota Toužim, DI*, ukn 1, inv. č. 10 – *Kniha zápisů ze shromáždění delegátů 19. 6. 1960, ze shromáždění delegátů 9. 11. 1964, z konference delegátů 19. 9. 1966 a výpis z podnikového rejstříku ze dne 9. 2. 1968*, zde zápis a materiály ze shromáždění delegátů 19. 6. 1960.

²² Od 1. 7. 1960 až do 14. 5. 2018 družstvo působilo pod názvem Jednota, spotřební družstvo v Toužimi. Od 15. 5. 2018 působí stále pod novým názvem COOP – Jednota Toužim, spotřební družstvo. Družstvu je od roku 1972 přiděleno IČO 00031950. Jeho sídlo bylo od 1. 7. 1960 do roku 1963 v Toužimi, Andělská 287. Od roku 1963 stále sídlí v Toužimi, nám. Jiřího z Poděbrad 106 (do 70. let 20. století nám. Rudé armády, poté do roku 1990 nám. Sovětské armády). PELCOVÁ, Simona – SOFRONOVÁ, Petra. *COOP – Jednota Toužim. Období 1956–1992 do transformace družstva 24. 10. 1992 : dílčí inventář* [tiskem nepublikovaná archivní pomůcka č. 410]. Karlovy Vary : Státní okresní archiv Karlovy Vary, 2019, s. 8–11. PELCOVÁ, Simona – SOFRONOVÁ, Petra. *COOP – Jednota Toužim. Období 1992–2012 po transformaci družstva 24. 10. 1992 : manipulační seznam prvního typu* [tiskem nepublikovaná archivní pomůcka č. 411]. Karlovy Vary : Státní okresní archiv Karlovy Vary, 2019, s. 8–12.

²³ *COOP – Jednota Toužim, DI*, ukn 1, inv. č. 10 – *Kniha zápisů ze shromáždění delegátů 19. 6. 1960, ze shromáždění delegátů 9. 11. 1964, z konference delegátů 19. 9. 1966 a výpis z podnikového rejstříku ze dne 9. 2. 1968*, zde v materiálech ke shromáždění delegátů dne 19. 6. 1960 návrh ze dne 20. 6. 1960 na změny v zápisech v podnikovém rejstříku v oddílech Do 24 a Do 74 a zápis Lidového soudu Plzeň-město ze dne 20. 7. 1960 o výmazu Jednoty, LSD v Toužimi včetně změn Jednoty, LSD Ostrov nad Ohří na Jednotu Karlovy Vary, LSD se sídlem v Toužimi.

Členství, práva a povinnosti členů, kompetence orgánů družstva, počet jejich členů a volební období, předmět podnikání, majetkové vztahy, hospodaření a zánik družstva podrobněji určovaly vždy stanovy. V souladu s nimi je blíže podle potřeb družstva upravovaly jednací řády orgánů a další organizační normy. Přehledy o funkcionářích a počtu členů představenstva a revizní komise jsou uvedeny v přílohách č. 2–3.

Nejvyšším orgánem byla zpočátku valná hromada, později shromáždění delegátů.²⁴ V jeho kompetenci bylo rozhodovat o zrušení, sloučení, splynutí nebo rozdělení družstva a o změně stanov (se souhlasem nadřízeného svazu), volit a odvolávat předsedu družstva a členy představenstva a revizní komise a jejich náhradníky, projednávat a schvalovat zprávy představenstva a revizní komise o jejich činnost a stavu družstva za předchozí období od posledního jednání nejvyššího orgánu, schvalovat koncepci rozvoje, hospodaření a financování, volit delegáty a jejich náhradníky na jednání nejvyššího orgánu nadřízených svazů, rozhodovat o odvoláních a stížnostech proti usnesení orgánů družstva, volat k odpovědnosti funkcionáře a odvolávat je z funkcí. Jednání nejvyššího orgánu svolávalo představenstvo podle potřeby a v souladu se stanovami jednou za rok. K řízení a jednání shromáždění delegátů bylo na návrh představenstva zvoleno pracovní předsednictvo a pracovní komise – návrhová, volební a od 4. 4. 1959 mandátová. Pracovní předsednictvo volilo ze svého středu předsedu nejvyššího orgánu a byli v něm zastoupeni nejméně dva členové představenstva. Průběh každého shromáždění delegátů upravoval jednací řád. Každé volby členů do orgánů družstva a delegátů a jejich náhradníků na shromáždění delegátů nadřízených svazů probíhaly podle volebního řádu. Ten byl schvalován vždy pro každé jednání nejvyššího orgánu. V den jednání nejvyššího orgánu se v rámci přerušení jeho programu konaly vždy ustavující schůze dalších orgánů (představenstva, revizní komise). Na nich byli zvoleni jejich členové. Výsledky voleb pak byly schváleny na pokračujícím jednání shromáždění delegátů.

Podle potřeb mohlo představenstvo družstva v období mezi shromážděním delegátů svolat členskou schůzi (schůzi delegátů), která byla dalším orgánem družstva. Tento orgán byl označován také jako výbor či výbor schůze delegátů. Na shromáždění delegátů byli voleni členové a náhradníci členské schůze (schůze delegátů, výboru, výboru schůze delegátů). Tomuto orgánu nepříslušelo rozhodovat o stanovách, o rozdělení zisku, o úhradě ztráty a o sloučení a zrušení družstva. To bylo plně v pravomoci shromáždění delegátů.

Představenstvo bylo výkonným orgánem, řídilo činnost družstva a rozhodovalo o všech záležitostech, které nebyly vyhrazeny jinému orgánu. Projednávalo a uskutečňovalo usnesení nejvyššího orgánu družstva, usnesení a pokyny nadřízených svazových orgánů. Zodpovídalo za plnění plánu, za hospodaření družstva a za ochranu družstevního socialistického vlastnictví. Skládalo se z předsedy, místopředsedy a dalších členů, jejichž počet určovaly stanovy. Ke svým jednáním se scházelo nejméně dvakrát za měsíc.

Předseda představenstva řídil činnost družstva podle usnesení nejvyššího orgánu a usnesení představenstva, svolával schůze představenstva a pracovní porady vedoucích pracovníků, řídil odborné útvary družstva a jednotlivé úseky činnosti prostřednictvím vedoucích odborných pracovníků, jednal za družstvo v rozsahu daném organizačním řádem. Místopředseda zastupoval předsedu v době jeho nepřítomnosti nebo zaneprázdnění.

Dalšími orgány družstva byly revizní komise, členské schůze prodejen a dohlížecí výbory prodejen. Revizní komise byla kontrolním orgánem družstva. Kontrolovala veškerou činnost družstva, zejména představenstva a řídicího a správního aparátu družstva.

Úplný výpis z obchodního rejstříku, vedeného Krajským soudem v Plzni, oddíl DrXXVI, vložka 261 [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Ministerstvo spravedlnosti ČR, c2012–2015 [cit. 2019-12-10]. Dostupné z: <<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>>. Ve výpisu je uvedeno datum výmazu 22. 7. 1960.

²⁴ Podle oddílu 3 § 14 zákona č. 53/1954 Sb. se místo valné hromady členů u družstev s velkým počtem členů a u družstev, jejichž členové bydlí ve více místech, scházelo shromáždění delegátů volených členy družstva.

Představenstvu podávala zprávy o kontrolách, posudky o výsledcích hospodaření a plnění plánu, návrhy na odstranění zjištěných nedostatků. Nejvyššímu orgánu pak předkládala připomínky ke zprávám o činnosti představenstva a k hospodaření družstva. Schůzi revizní komise svolával předseda nejméně jednou měsíčně. Členská schůze prodejen byla čtvrtletní schůzí členské základny, kterou tvořili členové bydlící v obvodu prodejny Jednoty. Na této schůzi členové uplatňovali svá práva, projednávali činnost své prodejny a volili na období jednoho roku dohlížecí výbor. Schůzi svolávalo představenstvo, v mimořádných případech pak dohlížecí výbor prodejny. Řídil ji předseda dohlížecího výboru nebo jeho člen. Dohlížecí výbor prodejny plnil zejména funkci občanské kontroly, organizoval práci členské základny.

Družstvo zřizovalo k zajištění své činnosti další poradní komise. Z dochovaných archiválií lze doložit komisi Mezinárodního družstevního dne, inventarizační komisi a od roku 1957 stavební komisi. Pro kontrolní a instruktážní činnost zřídilo instruktorský sbor. Jeho hlavním úkolem bylo provádět kontroly na jednotlivých prodejnách a provozovnách.

Také ve správě družstva docházelo během jeho existence ke změnám. Organizační struktura, úkoly, činnost a působnost jednotlivých útvarů byly vymezeny organizačním řádem, který schvalovalo představenstvo družstva.

Na ústředí družstva bylo zřízeno oddělení masově-politické, finanční, plánovací, právní a kontraktační, kádrové, dopravní, stavební, všeobecné oddělení účtárny, kontrolní účtárna prodejen, kontrolní účtárna provozoven, investiční účtárna, mzdová účtárna, účtárna velkoobchodu, oddělení výkupu, oddělení investic a hmotně-technické zásobování (zkráceně IHTZ), oddělení materiálně-technického zásobování (zkráceně MTZ), odbor organizace a technického obchodu (zkráceně OTO). K vyřizování příslušné agendy byli určeni např. vedoucí instruktorů, referent pohostinství (závodů společného stravování – zkráceně ZSS), bezpečnostní technik, podnikový revizor. V roce 1957 agendu družstva zajišťovala na ústředí oddělení masově-politické, kádrové, pohostinství, maloobchodu, výroby, práce a mezd, výkupu, materiálně-technického zásobování, účtárna a autodoprava. V roce 1959 byly na ústředí zřízeny 2 odbory, ekonomický a maloobchodu, pod které patřila různá oddělení.

Obvod působnosti družstva a jeho změny stanovilo shromáždění delegátů po předchozím souhlasu nadřízeného svazu. Svou činnost v oblasti zásobování zajišťovalo především na venkově prostřednictvím svých prodejen,²⁵ výroben, pohostinských provozoven a závodů veřejného stravování, pojízdnými prodejny smíšeného zboží, výkupem zemědělských produktů. Ve své činnosti spolupracovalo s příslušnými národními výbory. Od roku 1957 byla výkupní a obchodní činnost Jednoty včetně movitého a nemovitého majetku a 3 pracovníků delimitována na Karlovarský obchod ovocem a zeleninou Karlovy Vary²⁶.

V rámci vlastní investiční výstavby bylo realizováno vybudování nových obchodních a výrobních zařízení, např. sodovkárny v Bochově, pekáren v Toužimi a Žluticích, samoobsluh smíšeného zboží, prodejny obuvi a partiového zboží v obcích, ale i bytových jednotek. Od roku 1956 družstvo projednávalo investice a stavební záměry na výstavbu ubytovny a budovy ústředí, jejichž realizace se uskutečnila až po roce 1960.

K hospodaření družstva sloužily vlastní prostředky, kterými byly zápisné členů, splacené členské podíly, zisk z hospodářské činnosti a jiné prostředky získané bez úplaty. Tyto prostředky tvořily fond členských podílů, rezervní fond a zvláštní fondy. Ze svého zisku

²⁵ Prodejnám Jednoty se lidově říkalo „konzum“.

²⁶ *Jednota LSD Toužim*, kar 3, inv. č. 22 – *Delimitace velkoobchodní činnosti a majetku Jednoty na organizaci státního obchodu Karlovarský obchod ovocem a zeleninou Karlovy Vary 1956*. Karlovarský obchod ovocem a zeleninou sídlil v Karlových Varech, Dimitrova 29 (dále jen KOOZ).

platilo družstvo důchodovou daň, zbytek zisku byl rozdělen do rezervního fondu, k podílům členů a na různé příspěvky.

Zaměstnanci družstva byli zapojeni do socialistického soutěžení. Uzavíraly se socialistické závazky, soutěžilo se o Rudý prapor sovětských družstevníků.

V družstvu také fungovaly základní organizace Revolučního odborového hnutí – Svazu zaměstnanců výkupu a spotřebních družstev (organizační číslo 04-11), základní organizace Komunistické strany Československa a místní skupina Českého svazu mládeže.

Pro družstvo se vzdělávali učni na učňovských školách v učebních oborech prodavač – prodavačka a cukrář – cukrářka. Tím si družstvo zajišťovalo své budoucí odborné pracovníky, kteří po vyučení pracovali v jejích provozech. Také v závodní škole práce si zaměstnanci zvyšovali svou kvalifikaci k vykonání zkoušek pro výkon funkce vedoucího prodejny. Závodní škola práce měla 3 střediska v Toužimi, v Teplé a ve Žluticích, které bylo spojeno s Bochovem.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Původce pravděpodobně ukládal své dokumenty věcně tříděné ve spisovně v sídle ředitelství v Toužimi, Andělská 287. Jak vyplývá z předání přírůstku č. 884/1967, byly písemnosti původce určené k trvalému uložení zpočátku předávány ze spisovny do Sdruženého podnikového archivu KSSD v Plzni. Uloženy u něj byly i dokumenty zrušených OSSD Karlovy Vary a několika družstev Jednota z okresu Karlovy Vary a z okresu Toužim. Sdružený podnikový archiv KSSD v Plzni byl zrušen v 2. polovině 60. let 20. století.

Z dochovaných archiválií lze odvodit, že spisová služba u toužimského družstva zavedena byla. Na některých je uvedeno číslo jednacích (např. sekr.-1/1956, mpř.-2/1956), či jsou na nich nevyplněné otisky podacího razítka s adresou družstva a datem doručení. Registraturní pomůcky se nedochovaly, lze předpokládat jejich skartaci. Spisový řád s největší pravděpodobností neexistoval. Nenasvědčují tomu ani dochované archiválie. Spisové normy byly nadřízenými orgány vydávány až od roku 1961 po ukončení činnosti původce.

Předání archiválií původce k uložení v tehdejším Okresním archivu Karlovy Vary, které byly zpracovány formou tohoto inventáře, se uskutečnilo dne 25. 5. 1967. Předány byly ze Státního archivu v Plzni ze zrušeného Sdruženého podnikového archivu KSSD v Plzni společně s archiváliemi z činnosti několika původců (různých družstev Jednota, OSSD Karlovy Vary a KSSD Karlovy Vary). Archiválie byly zapsány pod přírůstkovým č. 884/1967 a zařazeny do archivního fondu, který byl v roce 1967 zaevidován pod názvem Jednota Toužim (EL NAD 1001). Přírůstek celkem obsahoval 17 kartonů archiválií z činnosti několika původců z let 1953–1962 v rozsahu 2,16 bm.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

V roce 1983 Okresní archiv Karlovy Vary umožnil Dagmarě Novákové, referentce Jednoty, nahlížet do archiválií původního archivního fondu Jednota Toužim (EL NAD 1001), zaevidovaných pod přírůstkovým č. 884/1967. K těmto archiváliím nebyl při jejich předání do Okresního archivu Karlovy Vary připojen podrobnější soupis. Dagmar Nováková k nim vypracovala dne 22. 9. 1983 orientační přehled podle jejich uložení v kartonech, kterým byl upřesněn jejich obsah a původci.

V původním archivním fondu Jednota Toužim (EL NAD 1001) bylo ke dni 20. 12. 2017 zaevidováno 178 úředních knih z let 1960–1989, 53 kartonů z let 1954–2000 a 2 balíky z let 2001–2012 v celkovém rozsahu 12,28 bm.

Při jeho zpracování v letech 2017–2019 byly vyřazeny archiválie z důvodu přehodnocení jejich významu (0,08 bm spisového materiálu a 3 svazků vykázaných původně jako 3 úřední knihy) a z důvodu duplicity a multiplicity (1,58 bm spisového materiálu). Protokol o jejich vyřazení čj. SOAP/30-807/2019 ze dne 10. 12. 2019 je uložen ve spisu o fondu.

Dále byly při zpracování původního archivního fondu Jednota Toužim (EL NAD 1001) zjištěny a upřesněny původci archiválií a došlo k vymanipulování archiválií do jiných archivních fondů. Archiválie původce KSSD Karlovy Vary byly delimitovány do Státního oblastního archivu v Plzni (dále jen SOA v Plzni) do archivního fondu KSSD Karlovy Vary (EL NAD 10238), a to 1 karton z let 1955–1960 v rozsahu 0,12 bm (úbytek č. 47/2019). Protokol o přemístění (delimitaci) těchto archiválií čj. SOAP/30-614/2019 ze dne 21. 10. 2019 je založen ve spisu o fondu. Archiválie původce OSSD Karlovy Vary, a to 2 kartony z let 1953–1956 (1957) v rozsahu 0,24 bm, byly vymanipulovány do archivního fondu OSSD Karlovy Vary (EL NAD 907). Tento archivní fond je v péči Státního okresního archivu Karlovy Vary. Archiválie původce Jednota, lidové spotřební družstvo Toužim, který působil v letech 1953–1960 v bývalém okrese Toužim, a to 3 kartony z let 1953–1960 v rozsahu 0,36 bm, byly zařazeny do nového archivního fondu Jednota, lidové spotřební družstvo Toužim (EL NAD 2039). Záznamy o provedených změnách v evidenci archiválií jsou založeny v příslušných spisech o fondu.

Po vymezení původců byl v rámci zpracování archiválií původní archivní fond Jednota Toužim (EL NAD 1001) přejmenován podle posledního názvu původce na archivní fond COOP – Jednota Toužim (EL NAD 1001). V letech 2017–2019 byly archiválie uzavřené části tohoto archivního fondu z období 1956–1992 do transformace družstva 24. 10. 1992 zinventarizovány a zpřístupněny formou dílčího inventáře (archivní pomůcka č. 410; dále jen AP),²⁷ archiválie neuzavřené části tohoto archivního fondu z období 1992–2012 po transformaci družstva 24. 10. 1992 byly zpracovány a zpřístupněny formou manipulačního seznamu prvního typu (AP č. 411).²⁸ Archiválie vzniklé od 1. 7. 1960 pocházejí již z činnosti nové (sloučeného) družstva, a proto byly ponechány a zinventarizovány v uzavřené části archivního fondu COOP – Jednota Toužim (EL NAD 1001), dílčí inventář AP č. 410. Současně byl zinventarizován nový archivní fond Jednota, lidové spotřební družstvo Toužim (EL NAD 2039), jehož archiválie dokumentují činnost jiného družstva působícího v bývalém okrese Toužim od 1. 3. 1953 do 30. 6. 1960 a jsou zpřístupněny tímto inventářem.

Archivní fond Jednota, lidové spotřební družstvo Toužim (EL NAD 2039) je uzavřeným archivním fondem, jehož původce zanikl. Jak je již uvedeno výše, tímto inventářem byly zpracovány archiválie z jeho činnosti z let 1953–1960.

Inventarizace tohoto archivního fondu byla provedena podle metodického pokynu č. 2/2017 odboru archivní správy Ministerstva vnitra ČR k archivnímu zpracování fondů typu „Průmyslové podniky“.²⁹ Při pořádání archivního fondu a sestavení inventáře bylo postupováno podle metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií

---

²⁷ PELCOVÁ, Simona – SOFRONOVÁ, Petra. *COOP – Jednota Toužim. Období 1956–1992 do transformace družstva 24. 10. 1992 : dílčí inventář* [tiskem nepublikovaná archivní pomůcka č. 410]. Karlovy Vary : Státní okresní archiv Karlovy Vary, 2019.

²⁸ PELCOVÁ, Simona – SOFRONOVÁ, Petra. *COOP – Jednota Toužim. Období 1992–2012 po transformaci družstva 24. 10. 1992 : manipulační seznam prvního typu* [tiskem nepublikovaná archivní pomůcka č. 411]. Karlovy Vary : Státní okresní archiv Karlovy Vary, 2019.

²⁹ Metodický pokyn byl vydán pod čj. MV-76968-1/AS-2017.

a tvorbu archivních pomůcek,³⁰ jeho dodatku³¹ a informace k tomuto dodatku,³² dále podle metodického pokynu č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR³³ a 2. vydání Základních pravidel pro zpracování archiválií z roku 2015.

K vymezení datování původce byl použit metodický návod SOA v Plzni k datování a zápisu původců v archivních pomůčkách a na EL NAD v SOA v Plzni (aktualizace k 16. 5. 2019). Vznik je datován uzavřením zakládajícího dokumentu, a to společenstevní smlouvy dne 1. 3. 1953 a zánik pak datem ukončení činnosti 30. 6. 1960. Družstvo bylo od svého vzniku až do zániku vedeno v podnikovém rejstříku v oddílu Do 24.

Jak již bylo uvedeno ve II. kapitole, původce se pravděpodobně neřídil žádnou spisovou normou. Z tohoto důvodu nebylo možné jeho ukládací systém rekonstruovat. Proto bylo pro pořádání archiválií použito umělé schéma poř. č. 2 pro pořádání archivních fondů podniků z období socialismu (včetně státních podniků do privatizace) z výše uvedeného metodického pokynu č. 2/2017 odboru archivní správy Ministerstva vnitra ČR³⁴.

Archivní fond obsahuje pouze spisový materiál. Zápisy z jednání orgánů družstva jsou členěny podle jednotlivých orgánů a řazeny chronologicky. Každá věcná skupina spisů tvoří jednu inventární jednotku v souladu se 3. kapitolou Základních pravidel pro zpracování archiválií z roku 2015. V případě většího objemu spisů jedné věcné skupiny došlo k jejich rozdělení do několika inventárních jednotek a několika kartonů (inv. č. 7–10). V materiálech k zápisům z jednání orgánů družstva se vyskytují referáty, diskuzní příspěvky, zprávy k činnosti a hospodaření a další archiválie, které nejsou dochovány samostatně.

U nedatových archiválií (inv. č. 2, 27 a 28) byl jejich časový rozsah odhadnut podle bližšího rozboru jejich obsahu. Jejich datace je uvedena v hranatých závorkách.

Část zinventarizovaných archiválií je místy poškozena. Některé listy u spisů jsou křehké a lámavé (inv. č. 4–5, 10 a 12), potřhané a přelomené (inv. č. 7–8, 10, 20, 22–25) a se stopami po rzi (inv. č. 1, 7–8, 12, 21, 23–25, 27, 29 a 31–33). Stav uvedených archiválií zatím nevyžaduje restaurátorský zásah.

Archivní fond lze označit za torzovitý. Chybí především společenstevní smlouva a stanovy ze dne 1. 3. 1953, zápisy ze shromáždění delegátů z let 1953–1956 a ze dne 14. 5. 1960, zápisy z jednání představenstva z let 1953–1954 včetně některých z let 1955–1960. Jak je již uvedeno v I. kapitole, ve 2. polovině roku 1956 se po odvolání předsedy Ferdinanda Mourka z funkce neuskutečnilo 7 naplánovaných jednání představenstva. Také z tohoto důvodu nejsou zápisy z jednání představenstva za rok 1956 kompletní. Neúplné jsou i zápisy z jednání revizní komise. Například v roce 1957 se sešla revizní komise čtyřikrát.³⁵ Dochován je pouze jeden zápis z jejího jednání ze dne 26. 7. 1957 (inv. č. 9).

Jazykem archiválií zinventarizovaného archivního fondu je čeština.

Archivní fond po inventarizaci obsahuje 3 kartony z let 1953–1960 v celkovém rozsahu 0,36 bm a je v péči Státního okresního archivu Karlovy Vary.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond Jednota, lidové spotřební družstvo Toužim je dobrým pramenem

³⁰ Metodický pokyn byl vydán pod čj. SOAP/006-0767/2010.

³¹ Dodatek byl vydán pod čj. SOAP/006-1300/2014.

³² Informace byly vydány pod čj. SOAP/006-0813/2015.

³³ Metodický návod byl vydán pod čj. MV-46913/AS-1/AS-2013.

³⁴ Část 12. Přílohy, 12.1 Pořádací schémata, 12.1.1 Schémata dle manipulačních období, poř. č. 2 Umělé schéma pro pořádání archivních fondů podniků z období socialismu (včetně státních podniků do privatizace).

³⁵ *Jednota LSD Toužim*, kar 1, inv. č. 5 – *Zápisy ze schůzí delegátů 21. 12. 1957, 4. 12. 1958*, zde v materiálech u zápisu ze schůze delegátů 4. 12. 1958 zpráva o činnosti a hospodaření Jednoty za uplynulé období letošního roku (míněním tím rok 1957). Ve zprávě je uveden počet jednání revizní komise v roce 1957.

ke studiu poválečného vývoje spotřebního družstevnictví na Toužimsku do roku 1960.

Nakládání a využívání archiválií a jejich obsahu podléhá omezením vyplývajícím z ustanovení § 37 odst. 1 zákona č. 499/2004 Sb.³⁶

Obsahově hodnotné jsou především zápisy z jednání orgánů družstva a jejich materiály (inv. č. 4–8), z nichž lze zjistit podrobnější informace o správě, činnosti a hospodaření družstva, o jednotlivých provozech, plnění maloobchodního obratu, zaměstnancích atd. Doplnující informace lze čerpat i v zápisech a protokolech z kontrol (inv. č. 17–18), ročních komplexních rozborů hospodaření (inv. č. 28) a hodnocení činnosti družstva (inv. č. 29).

V zápisech družstva do podnikového rejstříku včetně návrhů (inv. č. 1) a zápisech z jednání orgánů (inv. č. 4–8) jsou uvedeny osobní údaje členů družstva. Může se jednat o stále žijící osoby. Nakládání s těmito archiváliemi a jejich obsahem, zejména při jejich dalším využívání, podléhá omezením vyplývajícím z ustanovení zákonů č. 110/2019 Sb.³⁷ a č. 111/2019 Sb.³⁸

K bádání na téma spotřební družstevnictví na Karlovarsku a Toužimsku v letech 1956–2012 lze dále využít z části zpracovaný a z části inventarizovaný archivní fond COOP – Jednota Toužim, který je uložen také ve Státním okresním archivu Karlovy Vary. Doplnující zprávy o činnosti družstva, které po sloučení se zrušenou toužimskou Jednotou od 1. 7. 1960 působí stále, poskytne také informační zpravodaj Jednoty. V knihovně Státního okresního archivu Karlovy Vary jsou uloženy jeho ročníky 1989–2005.³⁹

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond byl uspořádán v letech 2017–2019 archivářkou Státního okresního archivu Karlovy Vary Petrou Sofronovou, která současně vypracovala inventární seznam. Úvod inventáře vyhotovila archivářka ze stejného archivu Simona Pelcová v letech 2018–2019.

Karlovy Vary dne 10. 12. 2019

.....
Simona Pelcová

.....
Petra Sofronová

³⁶ Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁷ Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

³⁸ Zákon č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů.

³⁹ *Jednota SD v Toužimi: družstevní informační zpravodaj pro zaměstnance a funkcionáře*. Ročníky 1989–1994. Toužim: Jednota SD v Toužimi, 1989–1994.

Jednota spotřební družstvo v Toužimi: družstevní informační zpravodaj. Ročníky 1995–2005. Toužim: Jednota SD v Toužimi, 1995–2005.

Seznam použitých pramenů a literatury

Prameny:

PELCOVÁ, Simona – SOFRONOVÁ, Petra. *COOP – Jednota Toužim. Období 1956–1992 do transformace družstva 24. 10. 1992 : dílčí inventář* [tiskem nepublikovaná archivní pomůcka č. 410]. Karlovy Vary : Státní okresní archiv Karlovy Vary, 2019.

PELCOVÁ, Simona – SOFRONOVÁ, Petra. *COOP – Jednota Toužim. Období 1992–2012 po transformaci družstva 24. 10. 1992 : manipulační seznam prvního typu* [tiskem nepublikovaná archivní pomůcka č. 411]. Karlovy Vary : Státní okresní archiv Karlovy Vary, 2019.

Státní okresní archiv Karlovy Vary, archivní fond *COOP – Jednota Toužim* (EL NAD 1001)

Publikované právní normy:

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé 1946–1948.

Sbírka zákonů Republiky československé 1948–1960.

Literatura:

Jednota SD v Toužimi: družstevní informační zpravodaj pro zaměstnance a funkcionáře. Ročník 1993, č. 3. Toužim: Jednota SD v Toužimi, 1993.

Internetové stránky:

Historie spotřebního družstevnictví v České republice [online]. COOP, c2015 [cit. 2019-12-10]. Dostupné z: <<https://www.skupina.coop/historie-spotrebnich-druzstev>>.

Jednota [online]. Wikipedie [cit. 2019-12-10]. Dostupné z: <<https://cs.wikipedia.org/wiki/Jednota>>.

Úplný výpis z obchodního rejstříku, vedeného Krajským soudem v Plzni, oddíl DrXXVI, vložka 261 [online]. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. Ministerstvo spravedlnosti ČR, c2012–2015 [cit. 2019-12-10]. Dostupné z: <<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>>.

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
bm	běžný metr
cit.	citace
COOP	mezinárodně používaná obchodní značka družstev spotřebitelů (consumer cooperatives)
č.	číslo
čj.	číslo jednací
čs.	československý
ČR	Česká republika
DI	dílčí inventář
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn. č.	evidenční jednotka číslo
inv. č.	inventurní číslo
IČO	identifikační číslo organizace
kar	karton
KOOZ	Karlovarský obchod ovocem a zeleninou
KSSD	krajský svaz spotřebních družstev
LSD	lidové spotřební družstvo
mj.	mimo jiné
nám.	náměstí
např.	například
odst.	odstavec
OSSD	okresní svaz spotřebních družstev
poř. č.	pořadové číslo
s.	strana
Sb.	Sbírka zákonů
SD	spotřební družstvo
SOA	státní oblastní archiv
tř.	třída
ukn	úřední kniha
ÚSSD	Ústřední svaz spotřebních družstev

Příloha č. 2

Počet členů představenstva a revizní komise družstva

<i>Datum začátku volebního období</i>	<i>Představenstvo</i>	<i>Revizní komise</i>
1. 3. 1953	<i>nezjištěno</i>	<i>nezjištěno</i>
1954	<i>nezjištěno</i>	<i>nezjištěno</i>
1955	7	<i>neuvedeno</i>
1956	7	<i>neuvedeno</i>
30. 3. 1957	9	7
29. 3. 1958	9	7
4. 4. 1959	11	7

Příloha č. 3

Funkcionáři družstva

<i>Datum zvolení, rok působení</i>	<i>Předseda</i>	<i>Místopředseda</i>
1. 3. 1953	Oldřich Plaček	<i>neuvedeno</i>
1954	<i>nezjištěno</i>	<i>nezjištěno</i>
1955	F. Kalina <i>(do 13. 6. 1955)</i>	Jaroslav Kolář <i>(od 1. 8. 1955)</i>
	Ferdinand Mourek <i>(od 13. 6. 1955)</i>	
1956	Ferdinand Mourek <i>(do 10. 8. 1956)</i>	Jaroslav Kolář <i>(do 10. 8. 1956)</i>
	Jaroslav Kolář <i>(od 10. 8. 1956)</i>	
30. 3. 1957	Oldřich Růžek	Jaroslav Kolář
4. 4. 1959	<i>nevolen, ve funkci stále Oldřich Růžek</i>	Ladislav Miškovský

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

1. Vedení a správa

1.1 Právní vývoj a organizační systém

1	Zápisy družstva do podnikového rejstříku (včetně návrhů)	1957	kar 1
2	Stanovy (včetně vzorových)	[1953]–1957	kar 1
3	Organizační řád	1956	kar 1

1.2 Operativní řízení

4	Zápisy ze shromáždění delegátů 30. 3. 1957, 29. 3. 1958, 4. 4. 1959, 14. 5. 1960 (ze dne 14. 5. 1960 dochována jen pozvánka)	1957–1960	kar 1
5	Zápisy ze schůzí delegátů 21. 12. 1957, 4. 12. 1958	1957–1958	kar 1
6	Zápis ze schůze delegátů a předsedů dohlížecích výborů 28. 11. 1959	1959	kar 1
7	Zápisy z jednání představenstva 15. 9. 1955, 19. 10. 1955, 11. 1. 1956 – 13. 12. 1956, 10. 1. 1957 – 18. 12. 1957 (chybí usnesení a materiály ze dne 15. 9. 1955, zápis ze dne 19. 10. 1955, zápisy, usnesení a materiály ze dne 7. 6. 1956 a ze dne 2. 7. 1956, zápisy a usnesení ze dne 20. 3. 1957 a 22. 5. 1957, zápis, usnesení a materiály ze dne 31. 7. 1957, zápis a usnesení ze dne 4. 12. 1957)	1955–1957	kar 1
8	Zápisy z jednání představenstva 8. 1. 1958 – 29. 12. 1958, 16. 1. 1959 – 30. 12. 1959, 13. 1. 1960 – 29. 6. 1960 (součástí zápisů z roku 1959 jsou přílohy z roku 1958; součástí zápisů z roku 1960 jsou přílohy z roku 1959; chybí zápis a usnesení ze dne 26. 2. 1958, zápis, usnesení a materiály ze dne 30. 7. 1958, zápis a usnesení ze dne 13. 8. 1958, zápisy, usnesení a materiály ze dne 20. 8. 1958, 22. 10. 1958 a 19. 11. 1958, zápisy a usnesení ze dne 21. 11. 1958, 25. 2. 1959, 11. 3. 1959 a 20. 5. 1959, zápisy, usnesení a materiály ze dne 17. 6. 1959, 23. 9. 1959, 9. 3. 1960 a 6. 4. 1960)	1958–1960	kar 2
9	Zápisy z jednání revizní komise 26. 7. 1957, 29. 5. 1958	1957–1958	kar 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
10	Zápisy z jednání revizní komise 15. 4. 1959 – 11. 12. 1959, 20. 1. 1960 – 6. 6. 1960	1959–1960	kar 3
11	Zápisy z porad kolektivního vedení 14. 5. 1956, 1. 2. 1957	1956–1957	kar 3
12	Zápisy z jednání vedoucích pracovníků 12. 3. 1956, 9. 2. 1957, 19. 2. 1957, 23. 2. 1957	1956–1957	kar 3
13	Zápis z porady revizní komise 16. 8. 1957	1957	kar 3
14	Zápis z jednání komise Mezinárodního družstevního dne 6. 6. 1956	1956	kar 3
15	Zápisy z porad družstva a KSSD Karlovy Vary ke sloučení skladů 14. 8. 1956, 11. 9. 1956	1956	kar 3
16	Interní pokyny k vedení evidence zboží a materiálů	1958	kar 3

1.3 Kontrola

17	Kontroly účetních výkazů a dokladů	1956–1957, 1960	kar 3
18	Kontroly řízení a hospodaření družstva, jednotlivých úseků a provozoven	1956–1959	kar 3

1.4 Spisová služba a archivnictví

19	Dohoda o uložení části registratury Jednoty v jiné budově, uzavřená mezi družstvem a archivním oddělením Krajské správy Ministerstva vnitra Karlovy Vary	1956	kar 3
----	---	------	-------

2. Majetek a investice

2.1 Hmotný a nehmotný majetek

20	Převod movitého a nemovitého majetku likvidovaného družstva Osvobození Karlovy Vary k 1. 4. 1953 na nově vzniklé družstvo Jednota, LSD v Toužimi	1953	kar 3
----	--	------	-------

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
21	Předání nemovitého majetku do trvalého užívání družstvu	1954, 1959	kar 3
22	Delimitace velkoobchodní činnosti a majetku družstva na organizaci státního obchodu KOOZ Karlovy Vary	1956	kar 3
23	Přidělení domů pro družstvo v rámci vládní akce pro dosídlení pohraničí	1956–1957	kar 3

2.2 Investice do výrobně-technické základny

24	Investiční výstavba (stavby a adaptace provozoven)	1957, 1959–1960	kar 3
----	--	-----------------	-------

2.3 Dokumentace staveb

25	Výstavba a adaptace provozoven a zařízení (sodovkárna v Bochově, prodejna v Lukách, hotel v Teplé, budova po Sboru národní bezpečnosti v Toužimi pro ústředí Jednoty, dům v Andělské 287 v Toužimi, samoobsluha v Toužimi, objekty č. 5 a č. 6, sklady a garáže v Toužimi, hotel v Toužimi, pekárna v Toužimi, prodejna v Útvině, obchodní dům ve Žluticích, pekárna ve Žluticích)	1957–1960	kar 3
----	--	-----------	-------

3. Personální agenda

26	Zápisy o předání funkce předsedy družstva	1955–1956	kar 3
----	---	-----------	-------

4. Komplexní plánování a vykazování

4.1 Komplexní plánování

27	Plánování investiční výstavby a generálních oprav (mj. plán rozvoje a investiční výstavby na rok 1960–1965)	[1958]–1959	kar 3
----	---	-------------	-------

4.2 Výkazy

28	Roční komplexní rozbor hospodaření za rok 1958 a 1959	[1959]–[1960]	kar 3
29	Hodnocení činnosti družstva za období únor–květen 1956 a za rok 1959	1956, 1960	kar 3
30	Rozbor plnění plánu maloobchodního obrátu v roce 1955 a 1956	1957	kar 3

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

5. Obchodní agenda

31	Provozovny a zařízení	1956–1957, 1959	kar 3
32	Výkup a dodávky potravin	1956–1957	kar 3
33	Obchodní síť a zásobování v okrese Toužim	1958–1959	kar 3

Název archivní pomůcky:	Jednota, lidové spotřební družstvo Toužim
Značka archivního fondu:	Jednota LSD Toužim
Časové rozmezí:	1953–1960
Počet evidenčních jednotek:	3 (3 kartony)
Počet inventárních jednotek:	33
Rozsah v bm:	0,36
Stav ke dni:	10. 12. 2019
Zpracovatelka archivního fondu:	Petra Sofronová
Zpracovatelky archivní pomůcky:	Simona Pelcová, Petra Sofronová
Počet stran:	23
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Milan Augustin dne 10. 12. 2019 čj. SOAP/30-806/2019